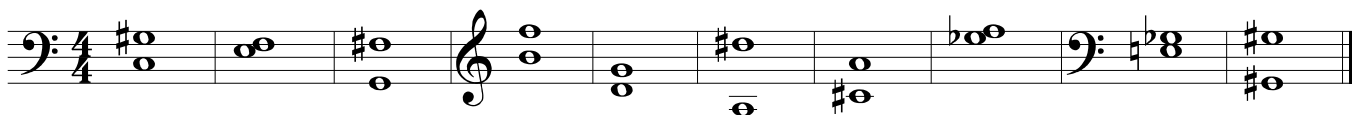

Walter Piston - Harmony

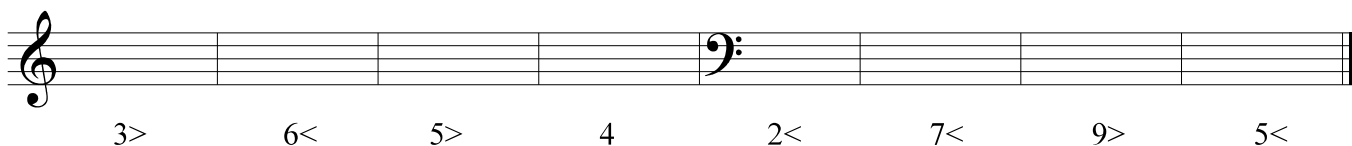
Ćwiczenia zawarte w tej książce mają służyć jedynie jako przykłady zadań czy też sugestie dla nauczyciela lub studenta. Nie wyczerpują one w żaden sposób możliwości ćwiczeń. Trzeba zwrócić szczególną uwagę, by uzyskać pełną swobodę w poruszaniu się po zagadnieniach przedstawianych w poszczególnych rozdziałach. W razie potrzeby należy ćwiczyć do skutku.

Rozdział I: skale i interwały

1. Określ, jakie to interwały:

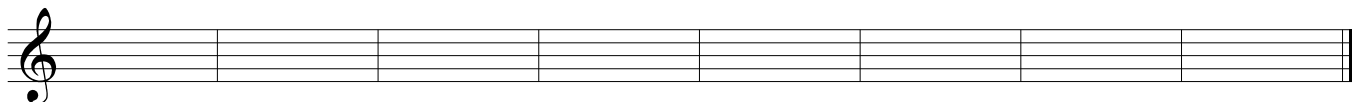
2. Przyjmując *fis* jako dolny dźwięk, zbuduj następujące interwały:

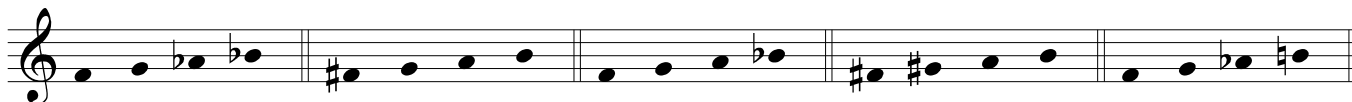
3. Przyjmując *des* jako dolny dźwięk, zbuduj następujące interwały:

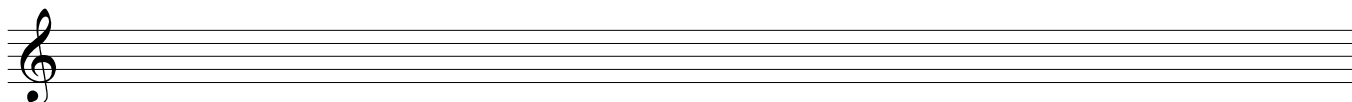
4. Zapisz równoważniki enharmoniczne interwałów z ćwiczenia trzeciego.

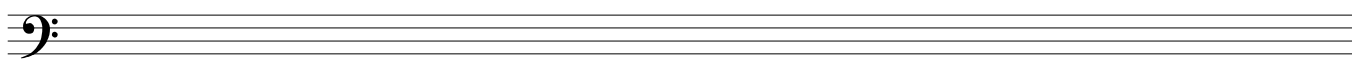
5. Z jakich gam mogą pochodzić następujące fragmenty?

6. Zbuduj skalę durową, w której *cis* jest szóstym stopniem.

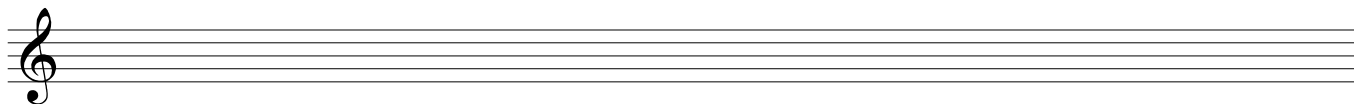

7. Zbuduj opadającą gamę molową, w której *d* jest I stopniem.

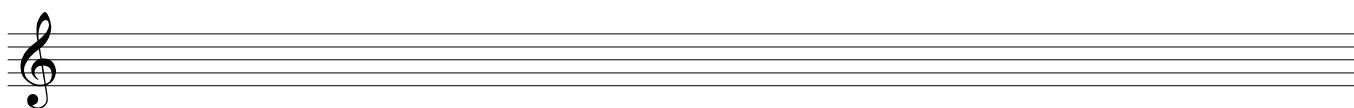

8. Nazwij interwały leżące między II a VI stopniem w gamie molowej harmonicznej.

9. Zbuduj i nazwij dysonanse, które powstają między I a innymi stopniami w gamie E-dur.

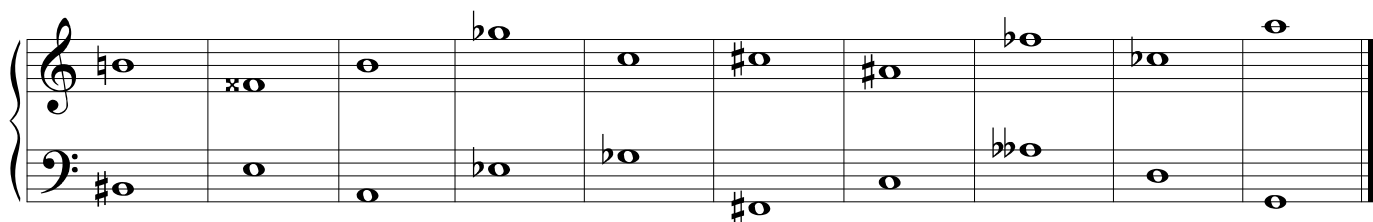

10. Zbuduj i nazwij konsonanse, które powstają między III a innymi stopniami w gamie b-moll naturalnej.

Ćwiczenia dodatkowe

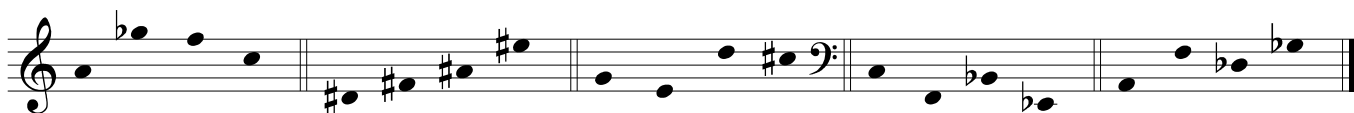
*1. Nazwij następujące interwały:

*2. Do każdego z podanych interwałów dopasuj przynajmniej dwie gamy, które zawierają oba dźwięki:

*3. Określ gamę, z której mogą pochodzić następujące dźwięki:

Rozdział II: trójdźwięki

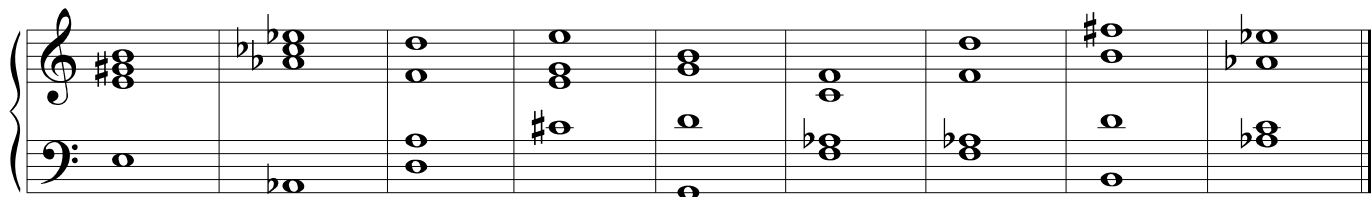
1. Nauczyciel gra gamę majorową, a następnie trójdźwięk z niej pochodzący.

Uczeń określa tryb akordu i wskazuje, na którym stopniu można zbudować taki trójdźwięk.

Nie da się przecenić ćwiczeń tego typu. Biegłość można osiągnąć wyłącznie przez częste ćwiczenia.

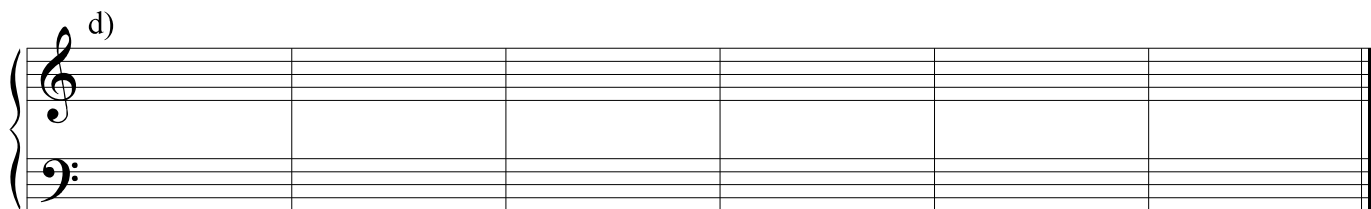
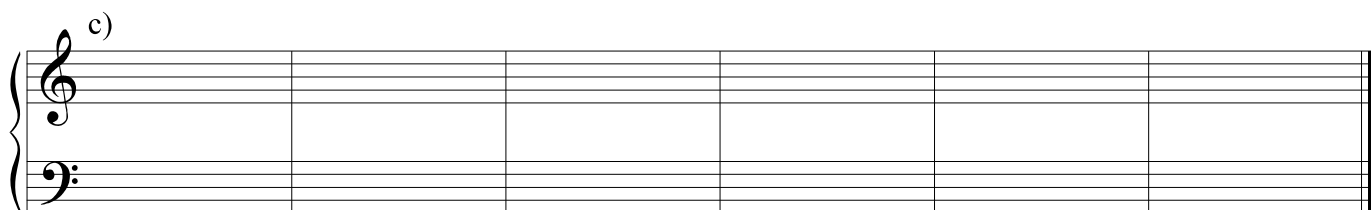
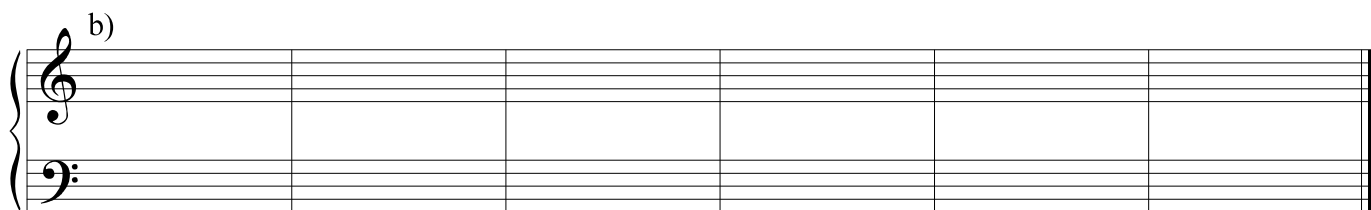
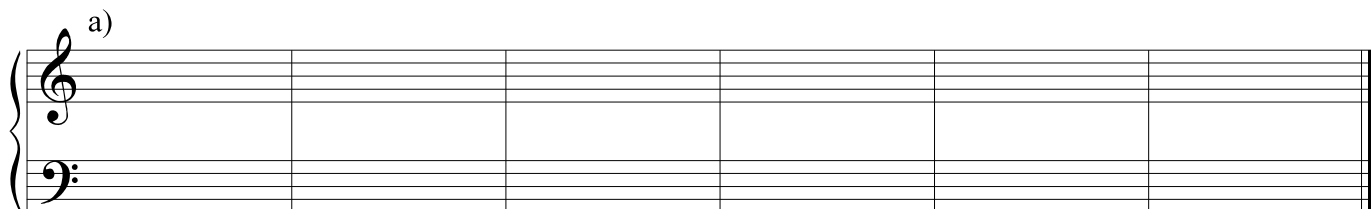
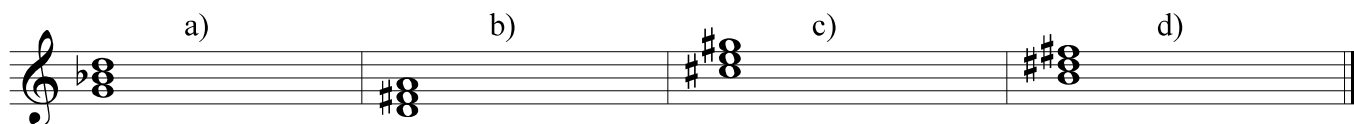
Najlepszą metodą jest podział uczniów na mniejsze grupy, w których poszczególni uczniowie zmieniają się przy instrumencie zadając zadania pozostałym.

2. Określ tryb trójdźwięków oraz wskaż, na którym stopniu i w jakiej gamie można je zbudować (np. pierwszy trójdźwięk jest subdominantą w H-dur, toniką w E-dur, itd.)

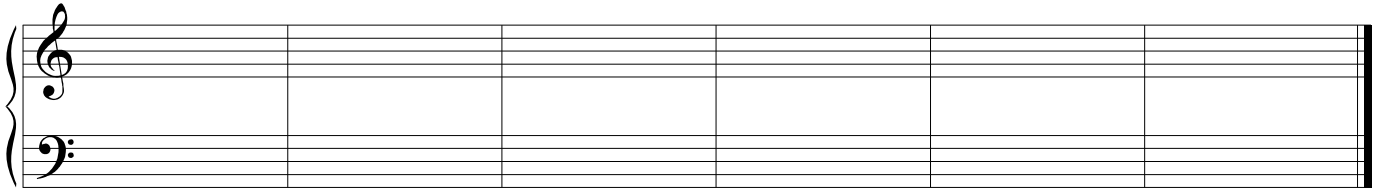
3. W układzie czterogłosowym zbuduj następujące trójdźwięki, stosując różne układy głosów.

Akordy powinny być w postaci zasadniczej, z podwojoną prymą.

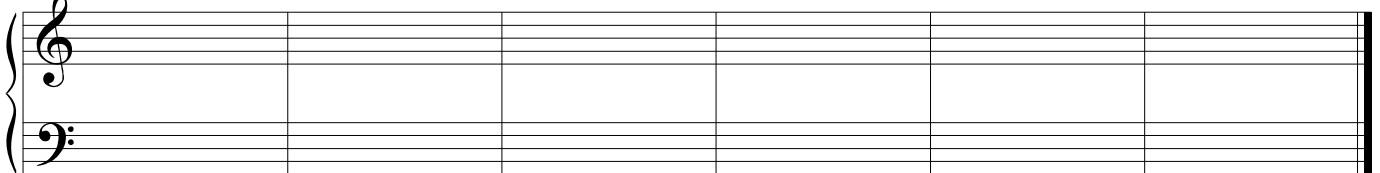

4. W układzie czterogłosowym zbuduj następujące trójdźwięki, stosując różne układy głosów. Akordy powinny być w postaci zasadniczej, z podwojoną prymą.

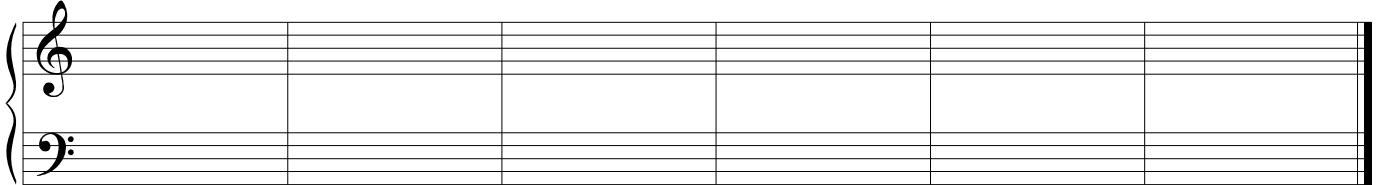
S w B-dur:

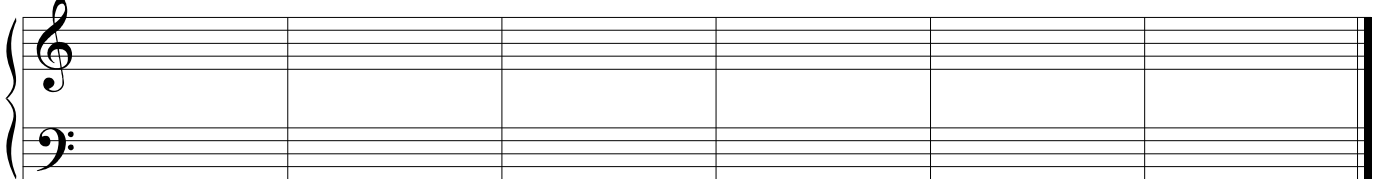
D w Cis-dur:

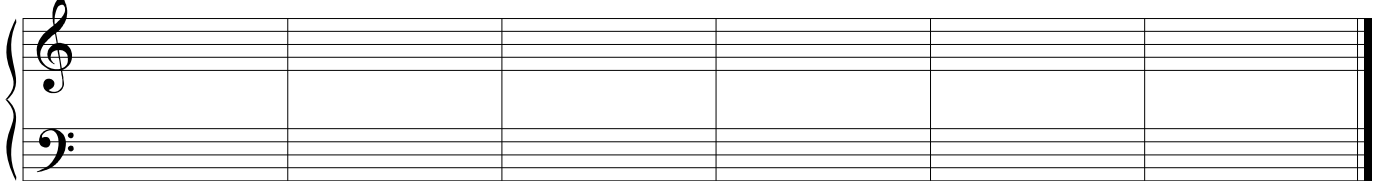
T_{VI} w E-dur:

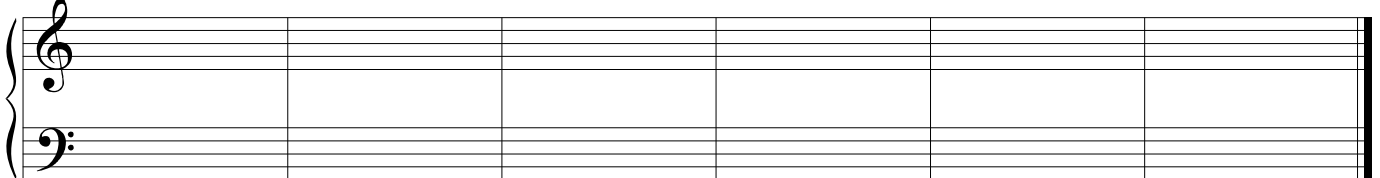
D_{III} w D-dur:

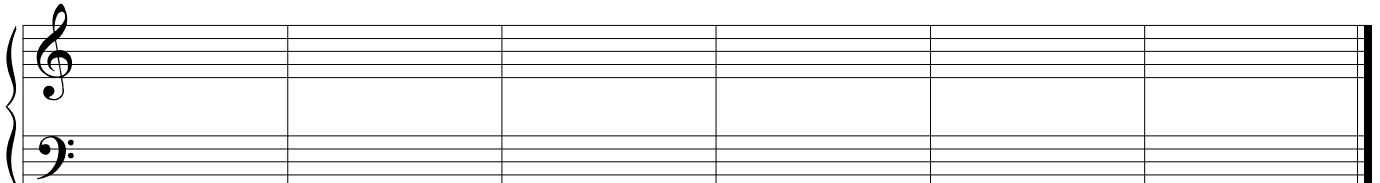
S_{II} w F-dur:

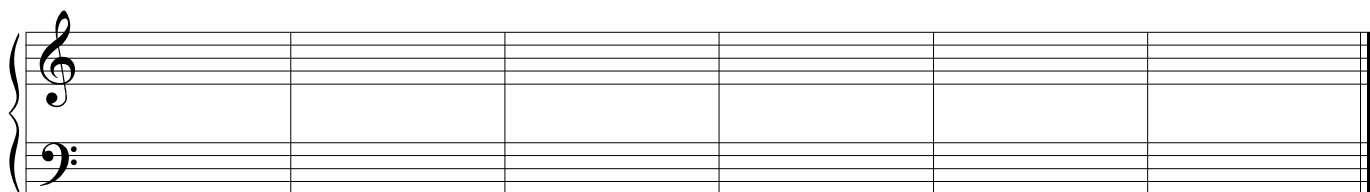
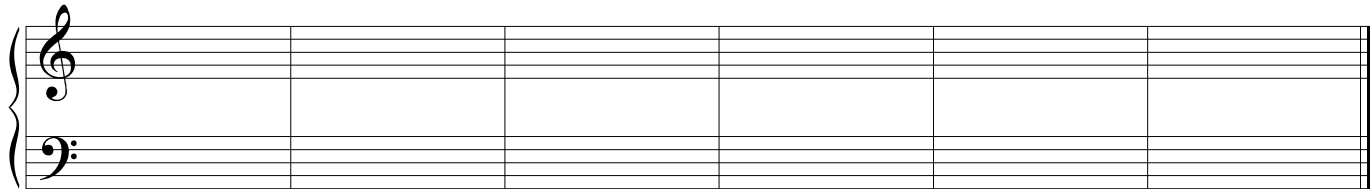
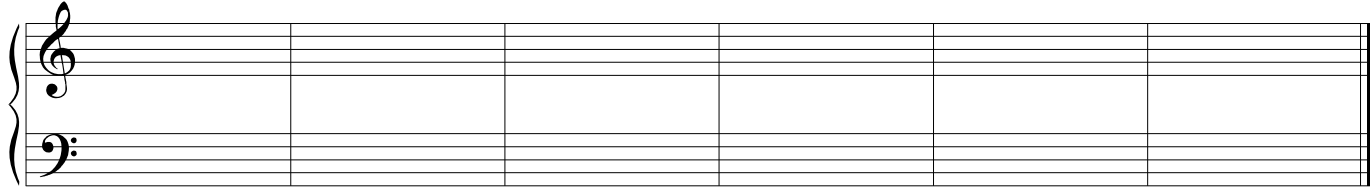

S w A-dur:

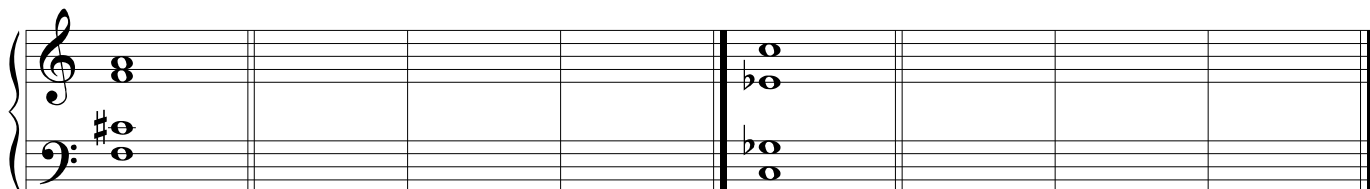
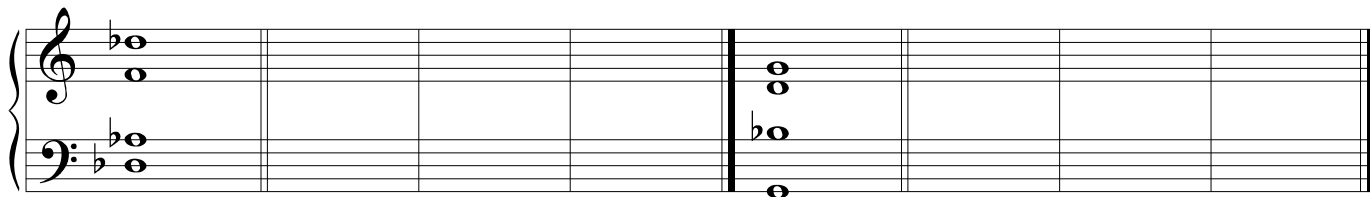

°T w es-moll:

T_{VI} w E-dur:D_{VII} w G-dur:S_{II} w A_s-dur:

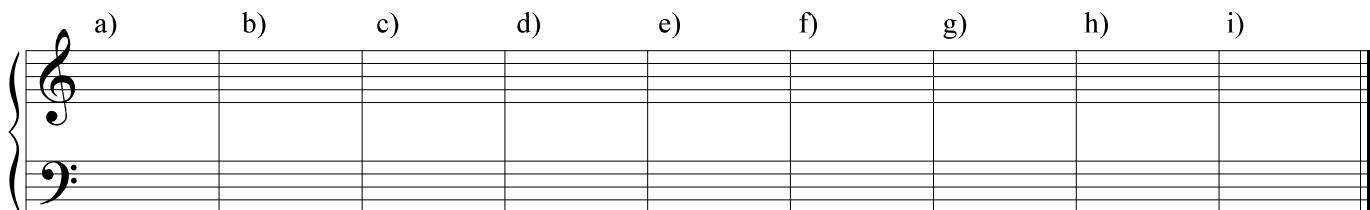
5. Stosując wyłącznie znaki chromatyczne utwórz wszystkie typy każdego z trójdźwięków.

Ćwiczenia dodatkowe:

*1. Mając za każdym razem *gis* w sopranie, zbuduj w czterogłosie następujące akordy:

- trójdźwięk durowy w I przewrocie z kwintą w sopranie
- trójdźwięk dysonujący z tercją w sopranie
- trójdźwięk w II przewrocie w tonacji E-dur
- trójdźwięk, którego pryma jest III stopniem w gamie durowej
- trójdźwięk w układzie rozległym, którego pryma znajduje się w sopranie
- trójdźwięk molowy w układzie skupionym
- trójdźwięk zwiększony z podwojoną tercją
- trójdźwięk konsonujący w gamie H-dur
- trójdźwięk zmniejszony w skali durowej

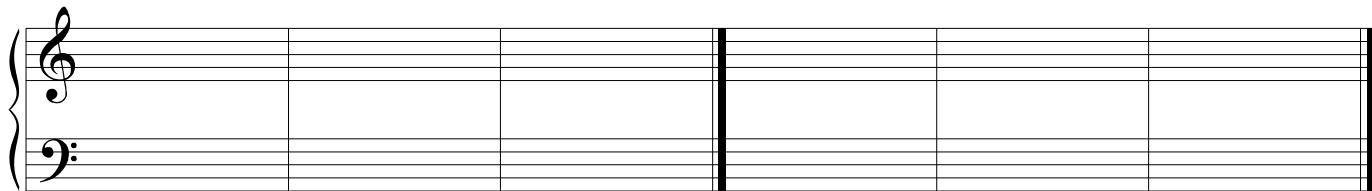

Rozdział III: konstrukcja harmoniczna w skali durowej

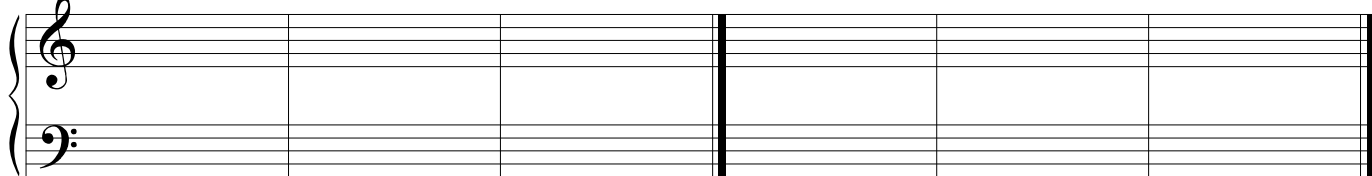
1. Zbuduj w układzie czterogłosowym na trzy różne sposoby następujące połączenia akordów.
Użyj postaci zasadniczej.

D-T_{VI} w E-dur:

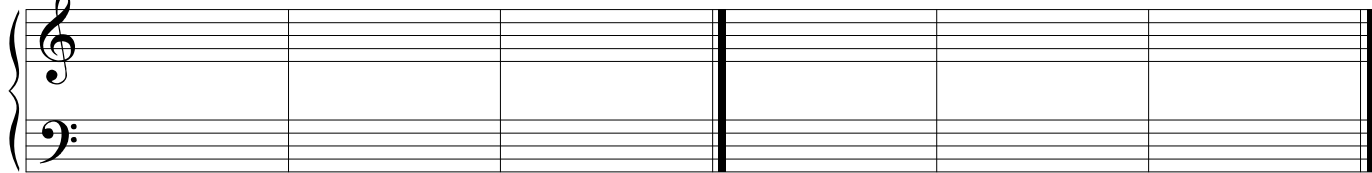
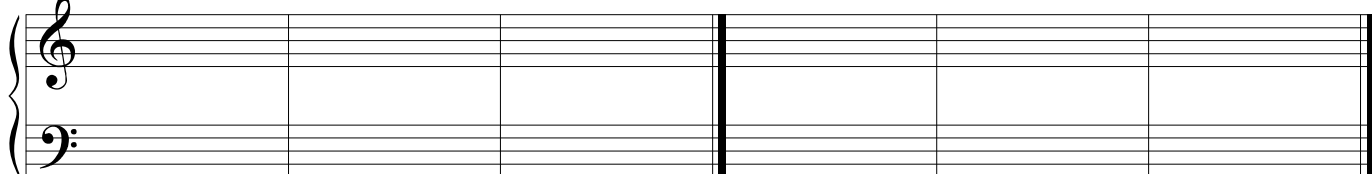
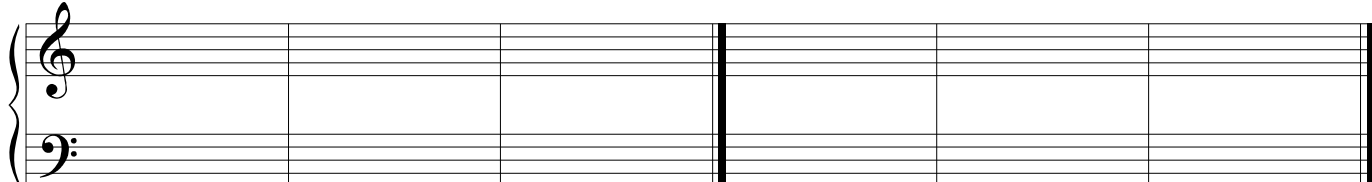
S-D w D-dur:

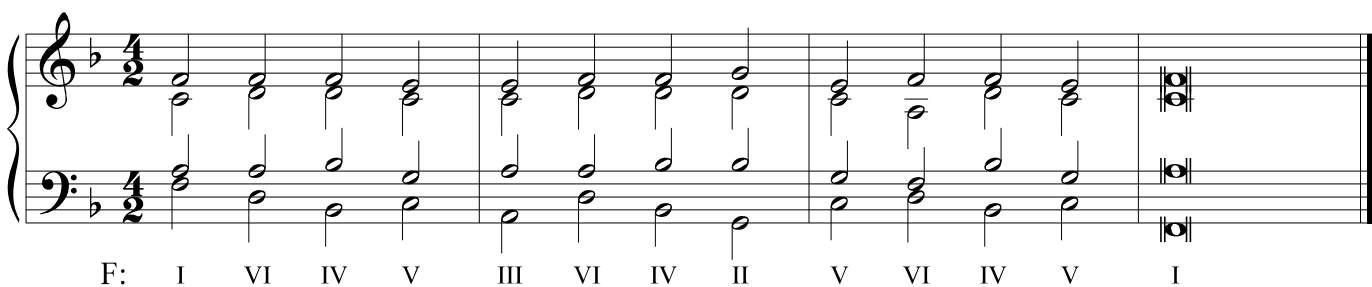
T-S w Fis-dur:

S_{VI}-D w C-dur:

D-T w A-dur:

S_{II}-D w E_s-dur:T_{VI}-S w B-dur:S_{II}-D w G-dur:T_{III}-S_{VI} w C_s-dur:D-T_{VI} w A_s-dur:

3. Wskaż błędy w prowadzeniu głosów (krzyżowanie w następstwie - *voice overlapping*).
Zastanów się, jak można by ich uniknąć?

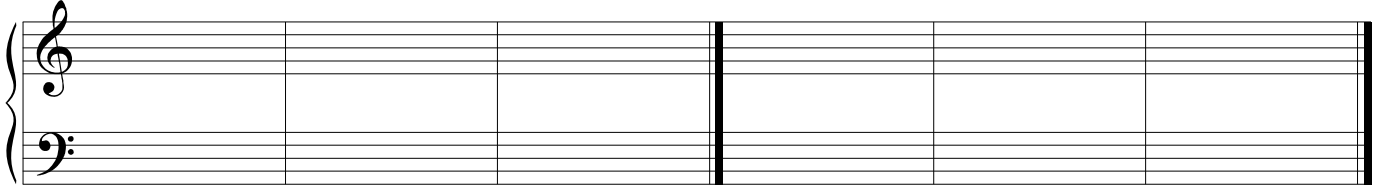

Rozdział IV: skala minorowa

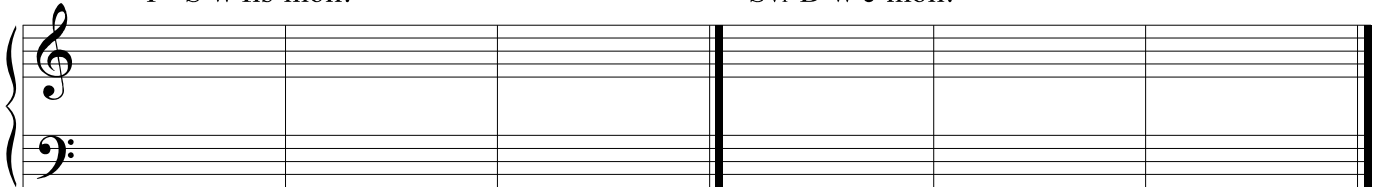
1. Zbuduj w układzie czterogłosowym na trzy różne sposoby następujące połączenia akordów.
Użyj postaci zasadniczej.

D-°T_{VI} w e-moll:

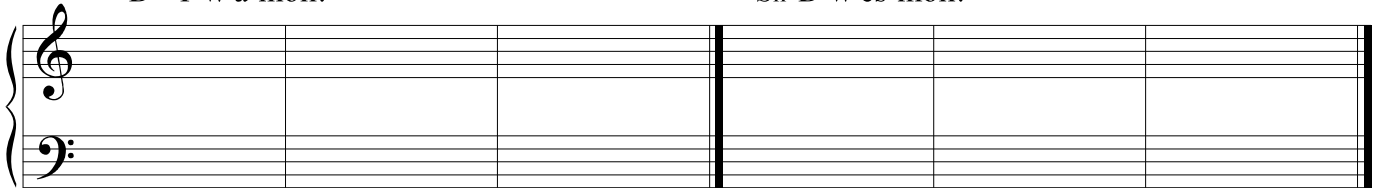
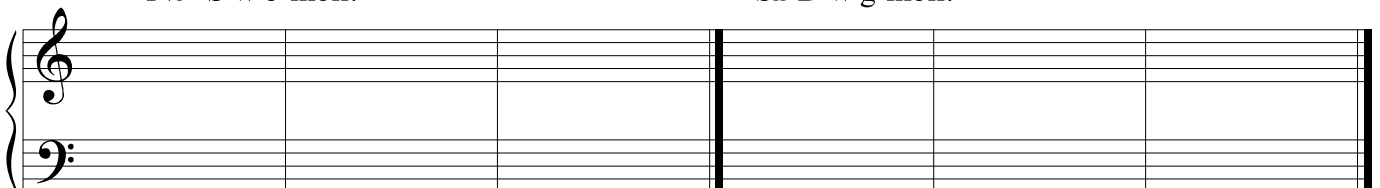
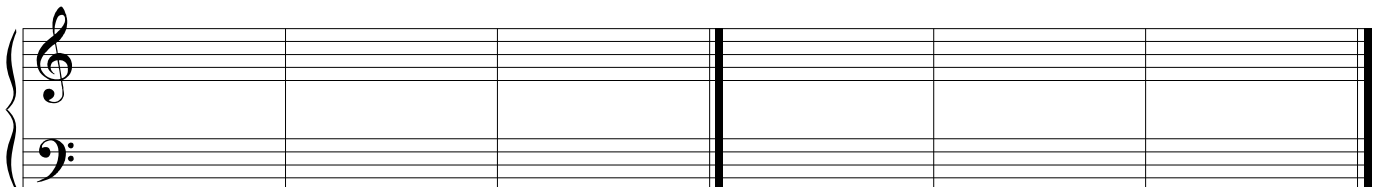
°S-D w d-moll:

°T-°S w fis-moll:

°S_{VI}-D w c-moll:

D-°T w a-moll:

°S_{II}-D w es-moll:°T_{VI}-°S w b-moll:°S_{II}-D w g-moll:°T_{III}-°S_{VI} w cis-moll:D-°T_{VI} w as-moll:

1. Zapisz w układzie głosowym następujące zwroty harmoniczne:

- i) D-dur: SII - D - T
3

Three empty musical staves are provided for writing musical notation. Each staff is labeled with a letter in parentheses: a), b), and c). The staves are arranged horizontally and are empty, with no notes or other markings.

g) h) i)

*2. Zharmonizuj nieocyfrowany bas, stosując - gdzie można - trójdźwięki w I przewrocie:

A musical score for the song 'The Rose Tree'. It features a treble and bass staff. The treble staff has a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 3/4 time signature. The bass staff has a bass clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 3/4 time signature. The melody is written in the bass staff, starting on G2 and ending on G2. The accompaniment is written in the treble staff, starting on G4 and ending on G4. The melody consists of the following notes: G2, A2, B2, C3, D3, E3, F3, G3, A3, B3, C4, D4, E4, F4, G4. The accompaniment consists of the following notes: G4, A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5, A5, B5, C6, D6, E6, F6, G6. The melody is written in a simple, folk-like style, with a key signature of one flat and a 3/4 time signature. The accompaniment is written in a simple, folk-like style, with a key signature of one flat and a 3/4 time signature.

A musical score for the song 'The Rose Tree'. The score is written for a piano, with a treble and bass staff. The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is 4/4. The melody is in the bass staff, and the accompaniment is in the treble staff. The melody consists of a series of eighth and quarter notes, with a final measure containing a half note and a quarter rest. The accompaniment consists of a series of eighth and quarter notes, with a final measure containing a half note and a quarter rest.

Rozdział VII: funkcja i struktura melodii

4. Ułóż melodie do podanych rytmów tak, aby wykorzystać wyłącznie narzucone funkcje harmoniczne.

The first system of the musical score for 'The Rose Tree' is shown. It consists of a single staff with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The melody is written in a simple, folk-like style. The notes are: G4 (quarter), A4 (quarter), Bb4 (quarter), A4 (quarter), G4 (quarter), F4 (quarter), E4 (quarter), D4 (half). The system is divided into four measures by vertical bar lines. The notes are: G4 (quarter), A4 (quarter), Bb4 (quarter), A4 (quarter); G4 (quarter), F4 (quarter), E4 (quarter), D4 (half); G4 (quarter), A4 (quarter), Bb4 (quarter), A4 (quarter); G4 (quarter), F4 (quarter), E4 (quarter), D4 (half). The system ends with a double bar line.

g: °T D °T_{VI} °D °S

°T_{III} (D) °T_{III} °T_{III} °S

°S_{II} °T_{III} °T °S D °T

e: °T °S D °T D_{VII} °T

°S °T D °T D

Ćwiczenia dodatkowe:

*1. Zbuduj dwie 8-taktowe melodie w tonacji A-dur w metrum 3/4 i 4/4 według wytycznych:

- a) każda melodia zawierać ma dokładnie dwadzieścia dźwięków
- b) dźwięk toniczny pojawi się siedem razy
- c) dźwięk dominantowy - sześć razy
- d) dwie nuty są przedłużone za pomocą kropki przy nucie
- e) ambitus melodii nie przekracza duodecymy.

*2. Ułóż 8-taktową melodię w C-dur w metrum 3/8, w której obowiązkowo pojawią się następujące fragmenty (niekoniecznie w tej kolejności):

